

Avaako DRM edellytyksiä kilpailun vapauttamiselle tekijänoikeuden alalla?

Tekijänoikeusasiamies Viveca Still
Taideyliopistojen tekijänoikeuspalvelu

”Käyttö” tekijänoikeudessa

1. Kappaleen valmistaminen
 2. Yleisön saataviin saattaminen
 - a) Näyttäminen
 - b) Esittäminen
 - c) Levittäminen
 - d) Välittäminen”
- n Käyttäjä” ≠ kuluttaja
- n ”Käyttäjä” voi olla kaupallinen hyödyntäjä, oppilaitos, kuluttaja...

Tekijänoikeuden ja kilpailuoikeuden suhteesta

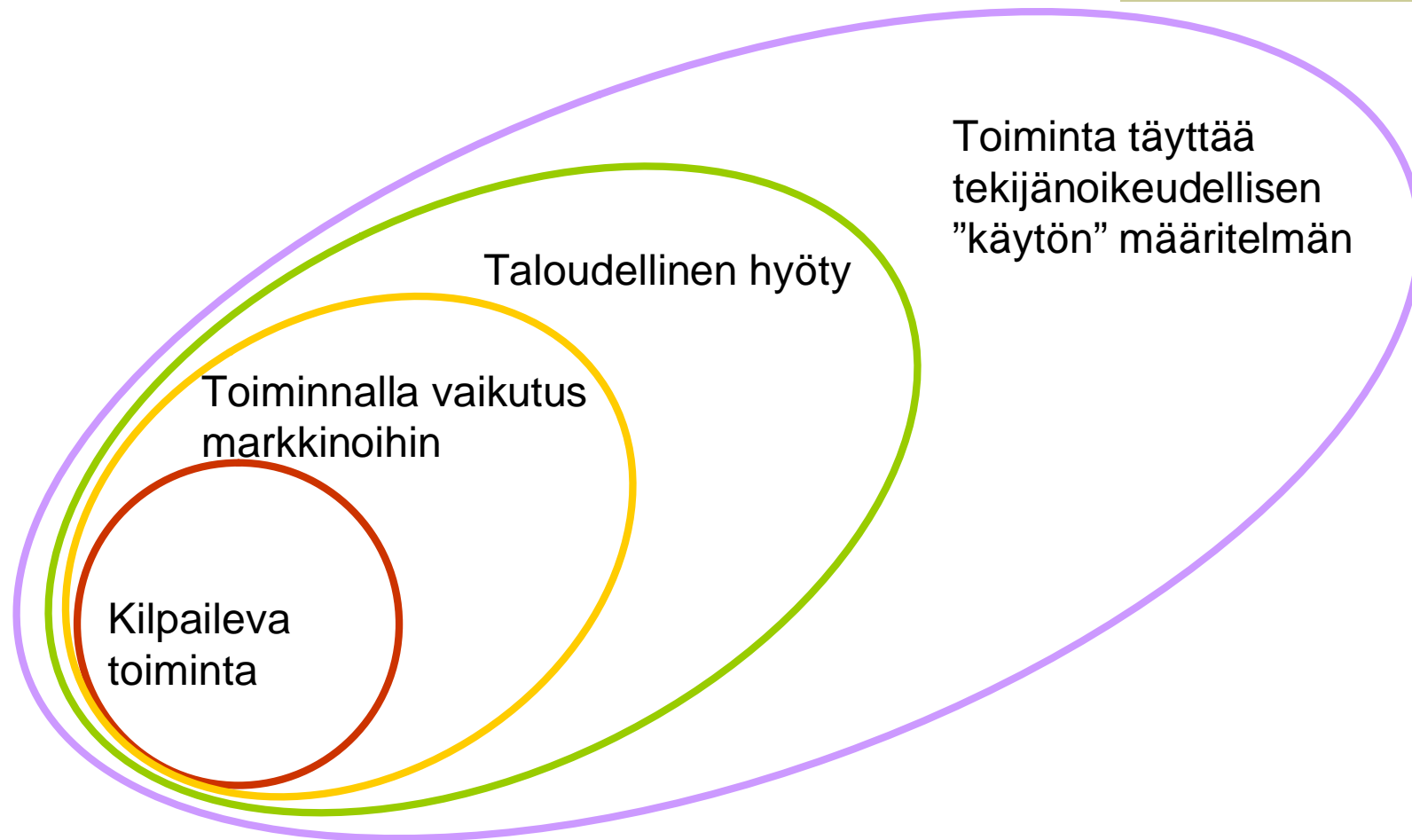
Tekijänoikeus

- n Omaisuus
- n Dynaaminen kilpailu
- n Tekijänoikeuden rajoitukset ja yleiset edellytykset
- n Teoksen kaksoisfunktio (kauppatavara + viesti)
 - n Vaihdannan ulkopuolella olevat markkinat huomioitu
- n Tekijä-käyttäjä-paradigma

Kilpailuoikeus

- n Kilpailu
- n Staattinen kilpailu
- n Määräävän markkina-aseman väärinkäytön kieltö
- n Teos kauppatavarana
 - n Vaihdannan ulkopuolella olevat markkinat katvealueella
- n Kilpailijaparadigma

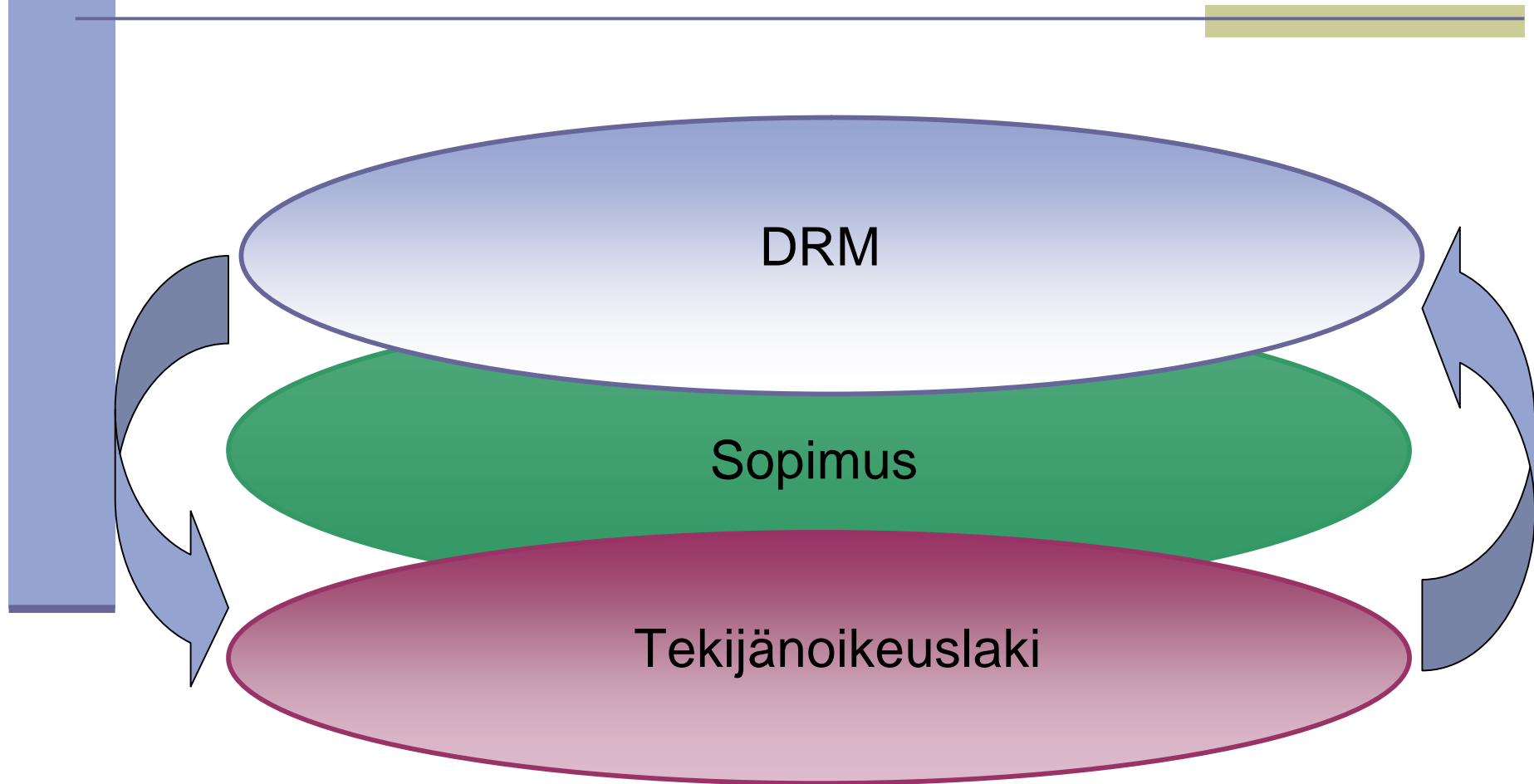
Tekijänoikeuden levittäytyminen elinkeinotoiminnan ulkopuolelle

DRM = Digital Rights Management

- n **Digitaalisia oikeuksienhallintajärjestelmiä**
 - n *teknisiä* (salaustekniikat, salakirjoitustekniikat)
 - n *organisatorisia* (rekisteröintijärjestelmät)
 - n *muita menetelmiä* (identifiointi, DRM-kielet)
- n Tavoitteena
 - n estää tekijänoikeuden loukkauksia
 - n hallita tekijänoikeudet läpi tuotanto- ja arvoketjun
 - n soveltaa liiketoimintamalleja digitaalisessa ympäristössä
- n Kehittymässä kohti 3. sukupolven DRM-järjestelmiä

DRM sääntelyrakenteen uutena kerroksena

DRM:n herättämiä kysymyksiä (1)

- n Vaikutus tekijänoikeuden omistusoikeuskäsitykseen vs. tekijänoikeuden rajoitukset
 - n DRM:n tekijänoikeutta laajentava vaikutus, ääretön sopimusvapaus (tekijänoikeusdirektiivin e-kauppalauseke) ja autonominen “oikeusjärjestys”
 - n Vrt. hallinta irtaimen omaisuuden perusteissa
 - n Vrt. rekisteröinti muissa immateriaalioikeuksissa
 - n Vrt. ©-merkinnän merkitys USA:ssa
- n DRM ja tekijänoikeusjärjestöjen olemassaolon perusteet
 - n Yksilöllinen lisensointi kollektiivisen lisensoinnin tilalle?
- n DRM:n käyttö kilpailua rajoittavassa tarkoituksessa
 - n iTunes
 - n Formaattisota (+DRM-sota) musiikkibisneksessä
 - n **Yhteensopivuuden varmistaminen**

DRM:n herättämiä kysymyksiä (2)

- n DRM ja tekijänoikeuden **riskinjako**
- n Vaikutus tallennevälinemaksuihin (Copyright levy), pakko- ja sopimuslisenssijärjestelmiin?
- n Kuluttajansuojaan liittyviä ongelmia
 - n Virhe tuotteessa? Ankara ja yllättävä ehto?
- n Tietoturvallisuuteen liittyviä ongelmia
 - n Sony:n XCP-kopiosuojauksen aiheuttama tietoturvallisuusriski